

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ATHENS SCHOOL OF FINE ARTS
SCHOOL OF FINE ARTS
DEPARTMENT OF FINE ARTS

ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ / SCULPTURE DIVISION

Γ' Εργαστήριο / Sculpture Studio 3

Δ/ΝΤΗΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ / STUDIO DIRECTOR

Ιωάννης Μελανίτης / Ioannis Melanitis

Πτυχιακή Εργασία

Graduate (Batchelor) Thesis

Τίτλος Εργασίας

Καταστάσεις Μνήμης/States of Memory

Μαρία Παρτσαλάκη/Maria Partsalaki

A.M. / R.N. : 2/4351

Επιβλέπων Καθηγητής/Supervisor Professor

Ιωάννης Μελανίτης/ Ioannis Melanitis

Αθήνα, Μάρτιος, 2026

Athens, March, 2026

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

«Δηλώνω ότι είμαι ο/η αποκλειστικός/η δημιουργός της πρωτότυπης εργασίας, νόμιμος/η κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων της και ότι έχω το δικαίωμα, να παραχωρήσω τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παρούσα άδεια.

Βεβαιώνω, ότι το σύνολο του τεκμηρίου που καταθέτω αποτελεί γνήσιο έργο παραχθέν από εμένα και δεν παραβιάζει τα δικαιώματα άλλου δημιουργού με οποιονδήποτε τρόπο.

Το τεκμήριο/α που καταθέτω είναι το τελικό εγκεκριμένο έργο από την εξεταστική επιτροπή, δεν προκύπτει από λογοκλοπή ή νοθευμένη έρευνα, δεν προσβάλλει πνευματικά δικαιώματα άλλων δημιουργών και δεν παραβιάζει προσωπικά δεδομένα.

Ως κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων της εργασίας αυτής, παραχωρώ στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών το μη-αποκλειστικό δικαίωμα δημοσίευσης και διάθεσης της ψηφιακής μορφής της εργασίας μου, εντός και εκτός του δικτύου, μέσω του Ιδρυματικού Αποθετηρίου «Art-IA», με την προϋπόθεση ότι διατίθεται με μία από τις άδειες που έχω επιλέξει κατά την αυτό-απόθεση. Η εν λόγω παραχώρηση δεν συγκρούεται με δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας τρίτων ή με παραχωρηθέντα ήδη από εμένα σε τρίτους σχετικά δικαιώματά μου. Η βιβλιοθήκη δεν ασκεί κανενός είδους επιμέλεια στο περιεχόμενο της εργασίας μου και αναλαμβάνω πλήρως την ευθύνη του περιεχομένου της.

Η έγκριση της παρούσας εργασίας δεν υποδηλώνει απαραίτητως την αποδοχή των απόψεων του/της συγγραφέα/ως από την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών.

Κεντρική ιδέα/Θέμα του έργου

Υπάρχει μία στιγμή όπου η μνήμη λειτουργεί ταυτόχρονα ως μία κατάσταση στο παρόν και ως μία δεύτερη, ονειρική μετά-κατάσταση. Το έργο κινείται μέσα σε αυτή την αμφισημία, εκεί όπου η εμπειρία δεν σταθεροποιείται αλλά μετατοπίζεται συνεχώς. Δύο μορφές ενεργοποιούν αυτό το πεδίο μετάβασης: μία μορφή που γειώνεται στην παρούσα κατάσταση της μνήμης, σε έναν χώρο με δομή που υποδηλώνει σταθερότητα αλλά και θέληση για προστασία, και μία δεύτερη μορφή που απομακρύνεται προς μία ονειρική κατάσταση ανάμνησης, θρυμματισμένη και ασταθή. Το περιβάλλον που τις περιβάλλει παραμένει «θολό» και αποσπασματικό, ένα πεδίο στο οποίο όρια και μορφές διαλύονται, αφήνοντας χώρο σε μια φανταστική αποσύνθεση της εμπειρίας.

Στο κέντρο αυτής της συνθήκης βρίσκεται το πήλινο σώμα, εκτεθειμένο στον χώρο. Η επιλογή του άψητου πηλού δεν είναι τυχαία. Ως υλικό εύθραυστο και ευάλωτο, ο άψητος πηλός φθείρεται σταδιακά μέσα στον χρόνο, αντανακλώντας την ίδια τη φθορά της μνήμης και του σώματος. Η μορφή αυτή παραμένει εκτεθειμένη, χωρίς προστασία, αφήνοντας την επιφάνειά της να αλλοιώνεται. Για τον ίδιο λόγο φέρει ένα πρόσωπο που λειτουργεί σαν προσωπίδα - μία μάσκα που μεσολαβεί ανάμεσα στο εσωτερικό και στο εξωτερικό - το αναγνωριστικό κομμάτι του ατόμου αλλοιώνεται όπως και η μνήμη αφήνοντας πίσω ένα στοιχείο έκπληξης.

Αντίθετα, η δεύτερη μορφή βρίσκεται προστατευμένη μέσα σε μία δομή που μοιάζει με φωλιά ή «safe space». Εκεί το σώμα αποσύρεται, σαν να βρίσκεται σε μία κατάσταση ανάπαυσης ή εσωτερικής περισυλλογής. Η δομή αυτή λειτουργεί ως χώρος προστασίας, ένα εσωτερικό καταφύγιο όπου η μορφή δεν απειλείται από την ίδια φθορά που υφίσταται το εκτεθειμένο γλυπτό.

Μία ακόμη πιθανή ανάγνωση του έργου θα μπορούσε να διαχωρίσει τις δύο μορφές ως διαφορετικές εκφάνσεις της ίδιας ύπαρξης. Το πήλινο σώμα που εκτίθεται και περιβάλλεται από λουλούδια μπορεί να ιδωθεί ως μια αντιπροσώπευση του σώματος καθαυτών: το υλικό, ευάλωτο και φθαρτό στοιχείο της ανθρώπινης παρουσίας. Ο άψητος

πηλός, ως υλικό, βρίσκεται ίσως πιο κοντά στην αίσθηση της ανθρώπινης σάρκας από οποιοδήποτε άλλο (*Joyce James: I am attached to the flesh*). Η δεύτερη μορφή, προστατευμένη στο εσωτερικό της δομής, μπορεί να ιδωθεί ως η περιοχή του ψυχικού κόσμου – ένα στοιχείο που αποσύρεται, προστατεύεται και παραμένει σε κατάσταση ηρεμίας.

Ανάμεσα στην έκθεση και την απόσυρση, το έργο διαμορφώνει ένα ενδιάμεσο πεδίο όπου τα δίπολα δεν λειτουργούν ως αντιθέσεις αλλά ως διαφορετικές στιγμές της ίδιας διαδικασίας μετασχηματισμού. Αυτό που απομένει δεν είναι μια σταθερή αφήγηση του παρελθόντος, αλλά ένα γλυπτικό ίχνος του τρόπου με τον οποίο το σώμα υπάρχει, θυμάται, ξεχνά και τελικά μετασχηματίζεται.

Λέξεις Κλειδιά: Μνήμη και Λήθη, Υπαρξισμός, Μεταβλητότητα ταυτότητας, Οργανική μορφή, Χρόνος

Description of the project

There is a moment in which memory operates simultaneously as a condition of the present and as a second, dreamlike after-state. The work unfolds within this ambiguity, where experience does not stabilize but is constantly shifting. Two forms activate this transitional field: one grounded in the present state of memory, situated within a structured space that suggests both stability and a desire for protection; and a second form that withdraws into a dreamlike state of recollection, fragmented and unstable. The environment that surrounds them remains “blurred” and discontinuous—a field in which boundaries and forms dissolve, allowing space for an imaginative disintegration of experience.

At the center of this condition lies the clay body, exposed within the space. The choice of unfired clay is not accidental. As a fragile and vulnerable material, unfired clay gradually deteriorates over time, reflecting the very decay of memory and the body. This form remains unprotected, its surface left to transform and erode. For this same reason, it bears a face that functions as a facade—a mask mediating between the internal and the external. The identifiable aspect of the individual becomes altered, just as memory does, leaving behind an element of estrangement.

In contrast, the second form is sheltered within a structure resembling a nest or “safe space.” There, the body withdraws, as if in a state of rest or inward reflection. This structure functions as a protective environment—an interior refuge in which the form is not subjected to the same erosion as the exposed sculpture.

Another possible reading of the work could distinguish the two forms as different manifestations of the same existence. The exposed clay body, surrounded by flowers, may be understood as a representation of the body itself: the material, vulnerable, and perishable aspect of human presence. Unfired clay, as a material, may be closer to the sensation of human flesh than any other (*Joyce James: I am attached to the flesh*). The second form, protected within the

structure, may be understood as the realm of the psyche—a dimension that withdraws, is protected, and remains in a state of stillness.

Between exposure and withdrawal, the work constructs an intermediate field in which these dualities do not function as oppositions but as different moments within the same process of transformation. What ultimately remains is not a fixed narrative of the past, but a sculptural trace of the way the body exists, remembers, forgets, and ultimately transforms.

Keywords: Memory and Forgetting, Existentialism, Fluid Identity, Organic Form, Time

Σύντομο Βιογραφικό Σημείωμα

Η Μαρία Παρτσαλάκη είναι τελειόφοιτη της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών. Η καλλιτεχνική της πρακτική αναπτύσσεται στο πεδίο της γλυπτικής, της κεραμικής και της αργυροχρυσοχοΐας, με έμφαση στη διερεύνηση της υλικότητας, της μορφής και της σωματικότητας. Παράλληλα με την εικαστική της πρακτική, δραστηριοποιείται στον τομέα της διδασκαλίας, μεταφέροντας τεχνικές και θεωρητικές γνώσεις σε εκπαιδευτικά και καλλιτεχνικά πλαίσια.

ΕΡΓΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Τίτλος: *Καταστάσεις Μνήμης*

Πληροφορίες έργου:

- Έτος δημιουργίας: 2025-2026
- Υλικά έργου ή τεχνική: ξύλο, σύρμα, αφρός πολυουρεθάνης, πολυεστερικές ίνες (comforel)
- Διαστάσεις έργου: 300 cm x 250 cm

2. Τίτλος: Καταστάσεις Μνήμης

Πληροφορίες έργου:

- Έτος δημιουργίας: 2023
- Υλικά έργου ή τεχνική: γύψος, σιδερόβεργες
- Διαστάσεις έργου: 160 cm x 70 cm

3. Τίτλος: *Καταστάσεις Μνήμης*

Πληροφορίες έργου:

- Έτος δημιουργίας: 2025-2026
- Υλικά έργου ή τεχνική: σιδερόβεργκες, αφρός πολυουρεθάνης, πηλός, άνθη
- Διαστάσεις έργου: 80 cm x 47 cm

